

Complexnummer: 517642

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Nimmerdor

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

517643, 517644, 517645, 517646,
517647, 517648, 517649

Woonplaats

Amersfoort

Gemeente

Amersfoort

Provincie

Utrecht

Hoofdadres van hoofdobject

Arnhemseweg 213 I, 3817 CG Amersfoort

Complexomschrijving

Inleiding

Het COMPLEX van LANDGOED Nimmerdor - bestaande uit de TUINAANLEG, een DIENSTWONING, een KOETSHUIS, een VILLA, een ORANJERIE, een DUIVENTIL en tot slot een WEEGBRUG - maakt deel uit van een reeks van landgoederen en buitenplaatsen langs de oostkant van de Utrechtse Heuvelrug. Nimmerdor grenst aan De Treek, Heiligenberg en Lockhorst. Het landgoed is gelegen tussen de Arnhemseweg, de Leusderweg en de rijksweg A28. Het terrein heeft een omvang van circa 68 ha. Daarvan is 40 ha productiebos, dat gelegen is op het westelijk deel van het terrein. Dit gedeelte valt buiten de bescherming. Het resterende deel, tussen Arnhemseweg en het verlengde van de Kelvinstraat wordt in beslag genomen door de tuin en het parkbos.

Het landgoed Nimmerdor dateert oorspronkelijk uit de 17de eeuw. De 'woeste' gronden werden in 1640 aangekocht door Everard Meyster die in de daarop volgende jaren een geometrische tuin heeft laten aanleggen, waarin altijd groen blijvende naaldbomen overheersten; vandaar de veelzeggende naam 'nimmer dor'. In de 18de eeuw werd Nimmerdor en het naast gelegen landgoed Waterdal tot één landgoed samengevoegd.

In de eerste helft van de 19de eeuw werd de tuin van Nimmerdor getransformeerd in de Engelse landschapsstijl, waarbij enige oudere formele elementen in het nieuwe ontwerp werden opgenomen. De tuinarchitect is niet bekend.

Vermoedelijk werden in de tweede helft van de 19de eeuw enkele van de reeds in 18de-eeuwse bronnen genoemde

panden verbouwd of vernieuwd, waaronder de oranjerie en de duiventil, en enige nieuwe gebouwen toegevoegd, waaronder een villa, een koetshuis en een dienstwoning. Ook het landhuis werd in die periode verbouwd.

De panden zijn in die tijd in een eclectische bouwstijl vormgegeven met invloeden uit het classicisme, de Engelse neogotiek en de chaletstijl. De gebouwen vormen thans een sterke eenheid met de omringende landschappelijk aangelegde tuinaanleg.

Twee dagen voor het einde van de Tweede Wereldoorlog werd het hoofdgebouw tijdens een bombardement zodanig ontzet, dat het uiteindelijk in 1953 afgebroken moest worden. In 1974 werd op dezelfde plaats een nieuw landhuis gebouwd. Door de aanleg van de A28 is het zuidelijk deel van het landgoed doorsneden.

Omschrijving

Het landgoed Nimmerdor bestaat uit een in de eerste helft van de 19de eeuw in Engelse landschapsstijl vormgegeven tuin en parkbos, waarin met name in de tweede helft van de 19de eeuw verschillende panden zijn verbouwd of vernieuwd en nieuwe gebouwen zijn toegevoegd. Tot het landgoed behoren de vlakbij de Arnhemseweg gelegen woning Arnhemseweg 213 I, het daarnaast gelegen koetshuis Arnhemseweg 213 II, de ten noorden van het landhuis gesitueerde villa Arnhemseweg 213 IV, en de ten noordwesten gelegen oranjerie Arnhemseweg 213 V. Tevens werd op het open terrein tussen het landhuis en de Arnhemseweg een duiventil gebouwd.

Op het noordelijke deel van het terrein, oorspronkelijk behorend tot het landgoed Waterdal, verrees een kleine boerderij, die thans door verschillende verbouwingen aanzienlijk is gewijzigd. Tegenover de villa Arnhemseweg 213 IV werd een schuur gebouwd. Vlakbij het landhuis is onder een heuvel een dichtgestorte ijskelder gelegen. Aan de Arnhemseweg (nummer 215) werd aan het begin van de twintigste eeuw een dienstwoning gebouwd, die evenals de boerderij aanzienlijk is gewijzigd. De kleine boerderij, de schuur en de woning Arnhemseweg 215 zijn van ondergeschikt belang en vallen buiten de bescherming.

Het landgoed Nimmerdor bestaat uit de volgende beschermde onderdelen: 1. de tuinaanleg 2. een kleine dienstwoning, Arnhemseweg 213 I; 3. het koetshuis, Arnhemseweg 213 II; 4. een villa, Arnhemseweg 213 IV; 5. de oranjerie, Arnhemseweg 213 V; 6. de duiventil.

7. de weegbrug

Waardering

Nimmerdor is van algemeen belang en van grote architectuur- en cultuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een 19de eeuws landgoed, bestaande uit een tuinaanleg in Engelse landschapsstijl met daarin verschillende in eclectische stijl ontworpen panden. Tevens heeft het landgoed door de verbondenheid met de naam Everard Meyster een historische betekenis. Tot slot bezit het landgoed een ensemblewaarde in relatie tot de omringende landgoederen aan de oostzijde van de Utrechtse Heuvelrug.

Monumentnummer*: 517643

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 januari 2006
Kadaster deel/nr: 13423/31

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

*Woonplaats**

Amersfoort

*Gemeente**

Amersfoort

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Arnhemseweg

*Nr**

213

*Toev.**

I

*Postcode**

3817 CG

*Woonplaats**

Amersfoort

Situering

Locatie

Leusderkwartier

*Kadastrale gemeente**

Amersfoort

*Sectie**

B

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

9566

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort een kleine DIENSTWONING, gelegen ten noorden van en direct aan het begin van de oprijlaan naar het voormalige hoofdgebouw van het landgoed. Het pand is naast het koetshuis gesitueerd, pal aan de Arnhemseweg. Een ondiepe tuin met hekwerk scheidt de woning van de weg. Mogelijkerwijs werd het gebouw bewoond door een portier, tuinman of koetsier. De woning is omstreeks 1850 te dateren en heeft sindsdien geen ingrijpende wijzigingen ondergaan.

Het eenvoudige gebouw kent een rechthoekige plattegrond met in hoofdzaak één bouwlaag en een afgeplat schilddak, gedekt met zinken losanges. Op het afgeplatte deel zijn twee schoorstenen geplaatst. De kap wordt aan de zuidzijde doorbroken door een middenrisaliet van twee bouwlagen met plat dak.

De gevels van de hoofdmassa zijn voorzien van pleisterwerk, waarin horizontale lijnen zijn aangebracht. De middenrisaliet is daarentegen in hout opgetrokken, voorzien van een rustieke vakwerkstijl.

Het gebouw bezit invloeden van de Engelse neogotiek en de chaletstijl. De vensters met kepervormige afschuining, worden aan de bovenzijde omlijst door een in het pleisterwerk aangebrachte profilering. Luiken flankeren de tweelichtvensters. Goot en gootlijst zijn van houtsnijwerk voorzien.

De symmetrische voorgevel (zuidzijde) bestaat uit drie traveeën, waarvan de middelste relatief smal is, risaleert en uit twee verdiepingen bestaat. Dit volume bestaat uit een geprofileerd stijl en regelwerk, waarin de teruggelegen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

velden van een horizontale betimmering zijn voorzien. In de eerste bouwlaag van de middenrisaliet is de entree, voorzien van een oorspronkelijke, geprofileerde houten deur, ondergebracht. Een op schoren geplaatst balkon met balusterhekwerk vormt tevens een afdak boven deze entree. In de tweede bouwlaag geven twee openslaande kepervormige deuren toegang tot het balkon. De bovenste teruggelegen velden zijn onder andere van cirkelvormige patronen voorzien. Onder het dak is een houten tandlijst aangebracht.

In het midden van de geveldelen terzijde van de middenrisaliet zijn de kepervormige vensters met luiken geplaatst.

In de achtergevel bevindt zich rechts een deur.

In de linker zijgevel bevinden zich twee vensters.

De rechter zijgevel is gespiegeld identiek aan de linker zijgevel.

Waardering

De woning, gesitueerd aan de oprijlaan van het landgoed Nimmerdor is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een in eclectische stijl ontworpen dienstwoning. Het pand is van typologische waarde en bezit fraaie in hout uitgevoerde detailleringen. Dit pand bezit ensemblewaarde in relatie tot de andere onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Tuinmanswoning(L)

Monumentnummer*: 517644

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 november 2004
Kadaster deel/nr: 13218/169

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

Woonplaats*

Amersfoort

Gemeente*

Amersfoort

Provincie*

Utrecht

Straat*

Arnhemseweg-Zuid

Nr*

213

Toev.*

6

Postcode*

3817 CG

Woonplaats*

Amersfoort

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Amersfoort

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

10574

Amersfoort

B

10929

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De oorspronkelijk in opdracht van Everard Meyster aangelegde 17de-eeuwse tuin van het landgoed Nimmerdor werd, zoals blijkt uit een kaart uit 1835, in het begin van de 19de eeuw getransformeerd in een LANDSCHAPSPARK met kenmerken van de Engelse landschapsstijl.

De bestaande, regelmatig aangelegde waterlopen werden ingrijpend veranderd, waarbij een grote, slingerend vormgegeven vijver vanaf dat moment het hart van het landschapspark vormde. Het vrijkomende zand werd gebruikt voor plaatselijke ophogingen, waardoor het terrein een geaccidenteerd karakter kreeg met verrassende uitkijkpunten en vergezichten. Ook de beplanting werd vernieuwd, getuige een groot aantal nog bestaande, monumentale beuken en eiken met een leeftijd van circa 160 jaar. Rododendrons versterkten het landschappelijk aanzicht van het park.

Van het circa 68 ha. tellende grondgebied van Nimmerdor wordt het deel tussen Arnhemseweg, de A28, de verlengde Kelvinlaan en de zuidzijde van de Zandbergenlaan, in beslag genomen door het in Engelse landschapsstijl aangelegde park. Dit gebied kan globaal in drie segmenten worden verdeeld.

Allereerst bevindt zich aan de zuidzijde het grootste gedeelte met een afwisseling van weilanden, bosgedeelten, waterpartijen, opgeworpen heuvels en boomgroepen, die als coulissen werken. In het midden van dit gebied bevindt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zich het, op de oorspronkelijke plaats van het 17de eeuwse landhuis staande, huidige hoofdgebouw. Ook de dienstwoning (213 I) en het koetshuis (213 II) aan de Arnhemseweg en het in het midden van dit gedeelte gelegen oranjerie (213 V) behoren tot dit gebied, evenals een dienstwoning aan de zuidzijde van het landgoed gelegen woning (215). Aan de westzijde van het koetshuis staat een ruim honderd jaar oude linde, terwijl bij de dienstwoning Arnhemseweg 215 nog twee ruim honderd jaar oude lindes en een eik staan.

Voor de oostzijde van het hoofdgebouw ligt een door bomen omgeven weide met daarop een in de zichtas van het hoofdgebouw geplaatste duiventil. Het weiland wordt omringd door een slingerend aangelegde sloot die door zijn gebogen vorm deel lijkt uit te maken van een meanderend beekje.

Aan de westzijde van het hoofdgebouw bevindt zich een grillig gevormde vijver met aan de noordzijde de oranjerie. Deze enigszins verdiept gelegen S-vormige vijver wordt onder andere door rododendrons omgeven met riet en koningsvarens op de oevers. Op het in de vijver gelegen eiland staat op een heuvel een ruim honderd jaar oude bruine beuk. In een zichtas vanuit het hoofdgebouw staat een treurbeuk op een heuvel ten noordwesten van de vijver. Aan de zuidzijde staan binnen een gemengd loofbos drie monumentale beuken op een rij met een ouderdom van circa 160 jaar en een ruim 100 jaar oude larix. Ten westen van de oranjerie bevindt zich een monumentale kastanje (Gele Pavia). De twee ten noorden van het hoofdgebouw gelegen delen worden van elkaar gescheiden door een rechte noord-zuid gerichte, half verharde beukenlaan, waaraan een aantal gebouwen is gesitueerd. Op het noordelijke einde van deze laan is een kleine boerderij gelegen. De laan splitst zich aan de zuidzijde van de boerderij in noordwestelijke en noordoostelijke richting. De laatst genoemde beukenlaan vormt de noordelijke begrenzing van het park.

Aan de zuidzijde van de noord-zuidlopende laan bevindt zich een opgeworpen, met lelietjes van dalen begroeide heuvel, waarin een, thans niet meer functionerende, ijskelder is aangebracht. Ongeveer halverwege de laan is aan de westzijde een villa gebouwd met aan de andere zijde een schuur. De villa ligt in het verlengde van een rechte laan, die in westelijke richting voert.

Het tweede onderdeel wordt gevormd door een uit een gemengd parkbos, dat ten oosten van de noord-zuid gelegen laan is gelegen. Dit bos wordt doorsneden door gebogen en een tweetal oost-west gerichte, lusvormige paden, veelal gemarkeerd met beuken. Aan de uiterste rand staat in het noordoosten een met klimop omgeven zomereik. Het bos bestaat uit eiken, berken en beuken met een gesloten onderbegroeiing.

Het laatste onderdeel bestaat uit een relatief open terrein in de noordwestelijke hoek. Dit gebied wordt gekenmerkt door rechthoekige weilanden, die worden begrensd door met bomen beplante lanen. De zuidgrens van dit gedeelte wordt gevormd door een oude, halfverharde weg die naar het productiebos leidt. In dit gebied bevindt zich, ten noorden van twee evenwijdig lopende gebogen lanen, een tussen rododendrons staande linde. In een dennen- en sparrenbos staan aan de noordgrens nog twee monumentale beuken.

Het landschapspark bezit een duidelijke scheiding tussen tuin, parkbos en weiland. De gebouwen vormen binnen de aanleg van open en besloten delen duidelijke markeringspunten.

Waardering

Het landschapspark van het landgoed Nimmerdor is van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een in Engelse landschapsstijl aangelegd park met een nog gave structuur. Het park bezit een

grote samenhang tussen de drie kenmerkende onderdelen: tuin, parkbos en weilanden. Het landschapspark heeft een grote ensemblewaarde in relatie tot de gebouwde onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 517645

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 november 2004
Kadaster deel/nr: 13218/169

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

Woonplaats*

Amersfoort

Gemeente*

Amersfoort

Provincie*

Utrecht

Straat*

Arnhemseweg

Nr*

213

Toev.*

II

Postcode*

3817 CG

Woonplaats*

Amersfoort

Situering

Locatie

Leusderkwartier

Kadastrale gemeente*

Amersfoort

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

9567

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort een KOETSHUIS dat gelegen is aan een open ruimte, die zich aan het begin van de oprijlaan naar het voormalige hoofdgebouw van het landgoed bevindt. Het in neogotische stijl ontworpen koetshuis is omstreeks 1850 gebouwd. In 1949 werd in het pand een motorenrevisiebedrijf gevestigd. In 1953 volgde een tweede interne verbouwing. In 1993 werd het pand ingrijpend verbouwd en gerestaureerd, waarbij een kantoor in het pand werd gevestigd. Hiertoe werd niet alleen het interieur ingrijpend gewijzigd, ook werden in de minder representatieve west- en noordgevel meerdere vensters en dakkapellen nieuw aangebracht. Deze vensters en dakkapellen werden echter wel geheel in de stijl van het originele koetshuis uitgevoerd. De aanpassingen uit 1993 vallen buiten de bescherming.

Het koetshuis bezit een min of meer L-vormige plattegrond, waarop één bouwlaag is aangebracht met op de zuidwesthoek, een risalerend torenelement, bestaande uit twee bouwlagen met plat dak.

De hoofdmassa is voorzien van een samengesteld afgeplat schilddak, omsloten door kantelen met hoekkolommen, gedekt met kruispannen.

De gevels, geplaatst op een plint, zijn wit gepleisterd met cordonlijsten ter hoogte van de onderdorpel van de vensters en in het torenvolume ter markering van eerste en tweede bouwlaag. De toren is voorzien van hoekpilasters, die op de eerste bouwlaag als blokpilasters zijn uitgevoerd. Een geprofileerde lijst onder kantelen vormt de beëindiging van de gevels. De vensters en deuren hebben alle een kepervormig bovenlicht, waarbij de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters van het representatieve zuidelijke deel voorzien zijn van een geprofileerde rechthoekige lijst met driehoekige panelen in de ruimten tussen venster en lijst. Luiken met een rood-zwarte kleur flankeren de vensters. Onder de gootlijst is een in hout uitgevoerde zaagtandbetimmering aangebracht.

De voorgevel (zuidzijde) wordt gevormd door de verticale bouwmassa van de torenrisaliet met rechts daarvan de drie traveeën brede horizontale bouwmassa, waarvan de middentravee in mindere mate risaleert.

In de eerste bouwlaag bevinden zich drie vensters met links de entree tot het gebouw, onder een spitsboogvormige archivolt. In de tweede bouwlaag van de toren bevindt zich een geveluitsparing, waarin zich onder een kepervormig bovenlicht dubbele openslaande deuren bevinden, die toegang geven tot een zeer ondiep balkon met balusters en ijzeren hekwerk. In de linker- en rechterbovenhoek van het gevelvlak bevinden zich medallions met een figuratieve invulling.

De middenrisaliet in de horizontale bouwmassa wordt bekroond door een vooruitspringende en geprofileerde topgevel. Het halfronde spaarveld, in de topgevel, bevat een reliëf met een figuratieve voorstelling, bestaande uit zadels, teugels en paardenhoofden.

De achtergevel is wat vensterverdeling betreft aanzienlijk gewijzigd en daarom van ondergeschikt belang. De hoofdopzet is echter behouden. Deze bestaat uit de één bouwlaag hoge gevel, waarvan circa twee-derde deel links licht risaleert ten opzichte van één-derde deel rechts.

De linker zijgevel bestaat uit de horizontale bouwmassa met rechts het risalerende torenelement. De oorspronkelijk vrijwel blinde gevel van de hoofdmassa is tijdens de restauratie/verbouwing in 1993 voorzien van vensters. De gevel van de toren is identiek aan die van de voorzijde.

De rechter zijgevel bestaat uit een breed middendeel, met links een aanzienlijk risalerend bouwdeel en rechts een smalle en nauwelijks vooruitspringende hoekrisaliet. De vensters en deuren in de deze gevel zijn niet gewijzigd. De dakkapellen zijn toegevoegd. De risaliet links bestaat uit drie traveeën. De bredere linker- en rechtertravee zijn voorzien van vensters. De middentravee is op de eerste bouwlaag blind. De gevel doorbreekt de daklijst en gaat over in een dakkapel, waarin zich een halfronde venster bevindt. Ter hoogte van de daklijst is in een rechthoekige lijst een medaillon met een figuratieve voorstelling aangebracht. Direct daaronder bevinden zich twee ijzeren consoles, die middels scharnieren haaks op de gevel kunnen worden geplaatst ten behoeve van een hulp balkon dat dienst doet bij het opsteken van hooi. Voor deze gevel bevindt zich in het plaveisel een weegbrug, die apart is omschreven.

Het interieur is tijdens de restauratie/verbouwing van 1993 geheel gemoderniseerd en valt buiten de bescherming.

Waardering

Het koetshuis, gelegen aan de oprijlaan van het landgoed Nimmerdor is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een in eclectische stijl ontworpen koetshuis, waarin de Engelse neogotiek overheerst. Het koetshuis is van grote ensemblewaarde in relatie tot de overige onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 517646

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 januari 2006
Kadaster deel/nr: 13423/31

Monumentnaam**

Villa Waterdal

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

Woonplaats*

Amersfoort

Gemeente*

Amersfoort

Provincie*

Utrecht

Straat*

Arnhemseweg

Nr*

213

Toev.*

IV

Postcode*

3817 CG

Woonplaats*

Amersfoort

Situering

Locatie

Leusderkwartier

Kadastrale gemeente*

Amersfoort

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

9822

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort de VILLA "Waterdal", Arnhemseweg 213 IV. Deze villa, gelegen op het grondgebied van het vroegere landgoed Waterdal, is omstreeks 1850 gebouwd en vertoont sterke overeenkomsten wat betreft het torenvolume met het koetshuis. De villa ligt aan een rechte laan die van het voormalige hoofdgebouw naar het noorden voert. De villa vormt zelf de beëindiging van een zichtas vanaf een op de oostgevel toelopende laan. Een ruime tuin omgeeft de villa aan de zuid- en westzijde. Aan de noordzijde grenst de villa direct aan het bos. De villa heeft een aantal kleine verbouwingen ondergaan, die met name het aanzicht van de achtergevel hebben gewijzigd. Hier is in het midden een serre aangebouwd, met daarboven een balkon. Tevens is een groot vensteroppervlak aangebracht in de gevel naast de serre. Aan de westzijde van het middenvolume is recent een serre aangebracht. Deze verbouwingen vallen buiten de bescherming.

De villa bezit een langgerekte plattegrond, die uit een aantal rechthoeken bestaat. Belangrijkste onderdeel wordt gevormd door de vierkante plattegrond van het drie bouwlagen tellende torenelement. Ten noorden daarvan bevinden zich twee rechthoeken met één bouwlaag en een afgeplat schilddak, waarbij het meest noordelijke deel zowel smaller als lager is. Op het met leien bedekte dak bevinden zich twee dakkapellen met schilddak, pinakel en kepervormige venster, voorzien van een ruitvormige roedenverdeling.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ten oosten van het torenelement bevindt zich een aanbouw met lessenaarsdak, ten zuiden bevindt zich een op twee bakstenen pilaren rustend glazen lessenaarsdak. De representatieve ruimten bevinden zich in de toren en deels in het middendeel, waarin ook de entree is ontworpen. In het noordelijke volume zijn dienst- en opslagruimten ondergebracht.

De bouwstijl van de villa is een eclectische, waarbij invloeden uit de rondboogstijl en het classicisme overheersen. De bakstenen gevels zijn bepleisterd, met uitzondering van de zijgevels van de oostelijke lage aanbouw. De gevels zijn voorzien van een grijze plint en een kroonlijst die zich als een cordonlijst voortzet ter markering van de eerste en tweede bouwlaag in het torenvolume. Verticale markeringen worden gevormd door de hoekpilasters van de toren en de pilasters met gestileerd kapiteel, die de gevels van het middendeel geleiden.

Als gevolg van verbouwingen is er sprake van een relatief grote variatie aan vensters. Algemeen is het rechthoekige kruisvenster, met ruitvormige roedenverdelingen in de bovenlichten. Deze vensters zijn voorzien van een geprofileerde strek met sluitsteen.

De voorgevel (oostzijde) bestaat uit het torenvolume met uitbouw, het iets teruggelegen middendeel met afgeplat schilddak en daarnaast het eveneens iets teruggelegen rechterdeel, met schilddak. In de gevel van de uitbouw voor de toren is een venster met twee maal drie roedenverdeling aangebracht. In de tweede bouwlaag van de toren bevindt zich een rechthoekig T-venster met ruitvormige roedenverdeling in het bovenlicht. In de derde bouwlaag zijn de gekoppelde rondboogvensters aangebracht.

Het middendeel wordt door de pilasters in twee brede traveeën verdeeld. In de linkertravee bevindt zich een rechthoekig kruisvenster, in de rechtertravee is de entree tot de woning ondergebracht. De gevel van het lage rechterdeel is sober en wordt slechts geleed door twee kleine rechthoekige vensters en een deurpartij.

De achtergevel kent een in hoofdzaak vergelijkbare maar gespiegelde hoofdropzet als de voorgevel. Iedere bouwlaag van het torenvolume heeft een rechthoekig venster, naar boven toe in hoogte afnemend. De toren is voorzien van hoekpilasters, waarvan alleen het onderste gedeelte van de rechterhoekrisaliet voorzien is van een blokmotief. Boven de linkerhoekrisaliet van de toren bevindt zich een pylon, waarop een windvaan is bevestigd. De gevel van het middendeel is ingrijpend gewijzigd. Deze wijzigingen vallen buiten de bescherming. Een hoogopgaande bepleisterde schoorsteen bevindt zich links van het midden voor de gevel. Direct daarnaast bevindt zich een groot rechthoekig venster. Geheel links in het middendeel bevindt zich een klein rechthoekig venster. In de gevel van de dienstruimte zijn drie vensters aangebracht.

De linkerzijgevel wordt gedomineerd door het drie bouwlagen tellende torenvolume. In het midden van iedere bouwlaag bevinden zich geveluitsparingen. In de eerste bouwlaag heeft deze de vorm van dubbele deuren met een roedenverdeling. Voor deze bouwlaag bevindt zich een moderne constructie met twee bakstenen pilaren, waarop een balk is bevestigd, die een later toegevoegd glazen lessenaarsdak ondersteunt. Rechts naast de toren bevindt zich de zijgevel van de oostelijke uitbouw. Hierin is een klein rechthoekig venster aangebracht. De vensters in de tweede en derde bouwlaag van de toren zijn identiek aan die van de voorgevel.

De rechter zijgevel van het lage volume is gesloten.

Waardering

De villa Waterdal, die behoort tot het landgoed Nimmerdor, is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een villa ontworpen in eclectische stijl, waarin de invloed van de neogotiek overheerst. De villa heeft grote ensemblewaarde in relatie tot de overige onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.
Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 517647

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 november 2004
Kadaster deel/nr: 13218/169

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

*Woonplaats**

Amersfoort

*Gemeente**

Amersfoort

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Arnhemseweg

*Nr**

213

*Toev.**

V

*Postcode**

3817 CG

*Woonplaats**

Amersfoort

Situering

Locatie

Leusderkwartier

*Kadastrale gemeente**

Amersfoort

*Sectie**

B

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2042

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort een aan de noordzijde van de vijver gelegen ORANJERIE met aan de noordzijde een woning. Zowel de oranjerie als de woning zijn in de eerste helft van de negentiende eeuw gerealiseerd. Het uiterlijk heeft sindsdien slechts kleine wijzigingen ondergaan. In 1979 werd de oranjerie tot woning verbouwd, waarbij in de zijgevels een aantal kleine vensters werd aangebracht. Het interieur is bij de verbouwing tot woning opgedeeld.

De oranjerie heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit één bouwlaag, besloten door een zeer flauw hellend schilddak. De noordgevel van de oranjerie grenst aan een woning, die gesitueerd is op een kleinere rechthoekige plattegrond met daarop één bouwlaag en een afgeplat schilddak.

Hoewel oranjerie en woning in bouwstijl van elkaar verschillen, kan voor beide het classicistische idioom als voornaamste bron worden aangewezen. Horizontale gevelelementen hebben een nadruk gekregen, gelet op de plint en de geprofileerde kroonlijst van de oranjerie en de gootlijst van de woning. Deze gootlijst wordt ondersteund door consoles. De voorgevel is sterk verticaal geled door deels gecanneleerde pilasters en hoogopgaande gevelopeningen met dubbele deuren, waarboven halfronde bovenlichten. De gevel is opgebouwd uit rode bakstenen, met natuurstenen elementen zoals de pilasters, de cordonlijsten, de halfronde lijsten rond de bovenlichten en de daarin aangebrachte sluitstenen. De overige gevels zijn bepleisterd.

De symmetrische voorgevel (zuidzijde) is horizontaal onderverdeeld door een dubbele cordonlijst op halve hoogte en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een enkele cordonlijst op circa een halve meter onder de geprofileerde kroonlijst. Tevens is een cordonlijst aangebracht op circa een halve meter boven het grondniveau. De voorgevel is verdeeld in zes traveeën. De buitenste traveeën vormen hoekrisalieten met een relatief gesloten gevelvlak, terwijl de overige vier traveeën een relatief open zijn. De hoekrisalieten bezitten twee gestapelde pilasterstellingen, waarbij de pilasters tussen de dubbele cordonlijst en de enkele cordonlijst zijn gecanneleerd. In het vlak onder de dubbele cordonlijst is een smal rondboogvenster aangebracht. De bakstenen boog heeft een natuurstenen sluitsteen. Het boven de sluitsteen gesitueerde natuurstenen veld - tussen de twee cordonlijsten - is voorzien van een paneel, dat gedecoreerd is met rozet- en krulmotieven.

De vier middentraveeën worden in tweeën gedeeld door een vergelijkbare maar enkele gestapelde pilasterstelling, die aangebracht is op een zeer licht risalerend bakstenen veld. De dubbele cordonlijst is alleen aangebracht over deze smalle risaliet. In de teruggedegen gevelvlakken, die voorzien zijn van hoogopgaande halfronde geveluitsparingen, wordt de horizontale strook gemarkeerd door een afwisseling van houten panelen, die tussen de dubbele openslaande deuren en de halfronde bovenlichten zijn aangebracht, en van reliëf voorziene natuurstenen in de muurdammen tussen de vensters. De door twee verticale roeden verdeelde bovenlichten zijn voorzien van geprofileerde natuurstenen lijsten. Daarin bevinden zich sluitstenen, die raken aan de doorlopende enkele cordonlijst. Aan de bovenzijde van deze cordonlijst bevindt zich recht boven de muurdammen tussen de tweede en derde travee en de vierde en vijfde travee een cirkelvormige natuurstenen decoratie.

De achtergevel bestaat uit de symmetrische voorgevel van de woning, die asymmetrisch voor de blinde achtergevel van het grotere volume van de oranjerie is geplaatst: de strook ter linkerzijde van de woning is aanzienlijk breder dan de strook ter rechterzijde van de woning.

De voorgevel van de woning bestaat uit drie traveeën. In de middelste travee is een entree aangebracht. In de twee flankerende traveeën bevinden zich rechthoekige T-vensters. Entree en venster zijn aan de bovenzijde gedecoreerd met een geprofileerde lijst, met in het midden een sluitsteen.

De linker zijgevel bestaat uit het rechthoekige en bepleisterde geveloppervlak van de oranjerie, met ter linkerzijde het iets teruggedegen rechthoekige geveloppervlak van de woning. De zijgevel van de oranjerie is voorzien van hoekrisalieten. De rechterhoekrisaliet is uitgevoerd in baksteen. Geheel links in de zijgevel van de oranjerie is in 1979 een rechthoekig venster aangebracht. In de gevel van de woning zijn twee vensters geplaatst met een vergelijkbare decoratie als het venster in de voorgevel.

De rechterzijgevel heeft een vergelijkbare maar gespiegelde hoofdpzet als de linkerzijgevel. In de linker hoekrisaliet, die opgetrokken is uit rode bakstenen, is een klein rechthoekig venster aangebracht. In het middendeel van de gevel bevindt zich een hoogopgaande rechthoekige geveluitsparing. In de onderste helft hiervan zijn in 1979 twee deuren aangebracht, met daarboven een groot driedelig bovenlicht. Het geheel wordt besloten door een half rond bovenlicht, dat eveneens door twee verticale roeden is onderverdeeld.

Het interieur van de oranjerie is door de verbouwing in 1979 tot woning ingrijpend gewijzigd.

Waardering

De oranjerie met woning, gesitueerd op het landgoed Nimmerdor, is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als relatief gaaf voorbeeld van een oranjerie, ontworpen in neoclassicistische stijl.

Het pand bezit een grote ensemblewaarde in relatie tot de overige onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Orangerie

Monumentnummer*: 517648

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 november 2004
Kadaster deel/nr: 13218/169

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

*Woonplaats**

Amersfoort

*Gemeente**

Amersfoort

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Arnhemseweg

*Nr**

213

*Toev.**

VI

*Postcode**

3817 CG

*Woonplaats**

Amersfoort

Situering

Locatie

Leusderkwartier

*Kadastrale gemeente**

Amersfoort

*Sectie**

B

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

10582

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort een DUIVENTIL met neogotische kenmerken, dat markant gelegen is midden op het open terrein van een weiland. De duiventil is geplaatst in een zichttas van het landhuis en is, als opvolger van een 18de-eeuwse voorganger, vermoedelijk gebouwd omstreeks 1880. De duiventil is in 1990 gerestaureerd.

Het gesloten gedeelte van de houten duiventil heeft een zeshoekige plattegrond. Dit volume rust op zes houten hoekstijlen van circa acht meter lengte, die op stenen poeren zijn geplaatst. Deze staanders zijn door korbelen met elkaar verbonden, waarbij de driehoekige openingen de vorm van traceringen met toten bezitten. Op de verbindingpunten zijn culotten van gewelfknopen aangebracht. Elke zijde van het gesloten volume is voorzien van twee verticaal beschotte velden, die zowel aan de onder- als aan de bovenzijde zijn voorzien van kruisvormige betimmeringen.

Boven het hoofdvolume, dat door een tentdak met zinken losanges wordt besloten, bevindt zich een smaller zeshoekig volume met eveneens een tentdak met zinken losanges. Een hoge pinakel vormt hiervan de beeindiging. In het smalle volume bevinden zich per zijde drie maal drie invlieg-openingen, die alle op houten consoles rusten. Hierboven is per veld een kruisvormige betimmering aangebracht.

Het interieur van de duiventil, bestaande uit houten nestkastjes, is nog geheel intact en biedt plaats aan ruim 500 nesten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De duiventil op het landgoed Nimmerdor is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorisch belang als gaaf en relatief zeldzaam voorbeeld van een duiventil met neogotische kenmerken. Het object heeft een grote ensemblewaarde als markant element van het landgoed en in relatie tot de overige onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Duivenhok(L)

Monumentnummer*: 517649

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 november 2004
Kadaster deel/nr: 13218/169

Complexnummer

517642

Complexnaam

Nimmerdor

*Woonplaats**

Amersfoort

*Gemeente**

Amersfoort

*Provincie**

Utrecht

*Straat**

Arnhemseweg

*Nr**

213

*Toev.**

II

*Postcode**

3817 CG

*Woonplaats**

Amersfoort

Situering

Bij

Locatie

Leusderkwartier

*Kadastrale gemeente**

Amersfoort

*Sectie**

B

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

9567

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Voor de noord-oost zijde van het koetshuis is een WEEGBRUG gelegen, met een datering rond 1900. De brug is volgens opschrift in het ijzeren raamwerk gemaakt door "Saml Denison & Son" uit Leeds, met als serie nummer "5186".

De weegbrug is in het wegdek voor het koetshuis opgenomen. Het heeft een rechthoekige vorm en bestaat aan de bovenzijde uit een ijzeren plaat. Langs de randen van de plaat is een dubbel profiel aangebracht met daarop de naam van de fabrikant en leverancier. Het is niet bekend of het mechaniek nog functioneel is.

Waardering

De weegbrug is van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische waarde als zeldzaam voorbeeld van een weegbrug met een ensemblewaarde als onderdeel van het koetshuis en van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Handel en kantoor

Functie

Weegbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument